

Brændsel etc. samt en Jordlod paa c. 5 Tdr. Land, borrforpagtet til 31te December 1892 for 25 Tdr. Byg aarlig efter Kapitelstaxt. Kaldets Reguleringssum 2137 Kr.

B. Enkelte Foranstaltninger.

1. Universitetsbygningens Forskjønnelse.

I Univ. Aarb. f. 1888—89 S. 933—34 findes meddelt de Forhandlinger, der førte til Udstedelsen af en Indbydelse af 8de Juli 1890 til Konkurrence om Udførelsen af Maleriet til Universitetets Festsal: »Holberg, som overværer Indstuderingen af Erasmus Montanus«.

Ved Fristens Udlob den 8de Januar 1891 indkom Skizzer fra følgende Malere: H. P. Lindeburg, Olsen-Ventegodt og Vilh. Rosenstand.

Fra den nedsatte *Bedømmelseskommité*, bestaaende af: Minister for Kirke- og Undervisningsvæsenet, Kammerherre Scavenius, Professor, Dr. phil. & juris Ussing, Professor, Dr. phil. Jul. Lange, Professor O. Bache og Professor Vermehren, modtog Konsistorium under 3die Februar s. A. den ved Komiteens Møde den 31te Januar s. A. førte Protokol, hvoraf fremgik, at Komiteen med 4 Stemmer mod 1 tilraadede Afholdelsen af en ny Konkurrence og enstemmig indstillede Genremaler Rosenstand til at erholde en af Præmierne.

I Skrivelse af 25de Februar s. A. til Kirke- og Undervisningsministeriet bemærkede *Konsistorium* i Anledning af Bedømmelseskomiteens Erklæring, at der i Konsistoriums Møde, hvor denne Sag var forhandlet, ikke rejstes nogen Indvending mod Udfaldet af Bedømmelsen, idet samtlige Medlemmer vare enige i, at ingen af Arbejderne vare antagelige, om end Genremaler Rosenstands havde Fortrin fremfor de andre, hvorfor der ogsaa kunde være god Grund til at yde ham en Præmie. Derimod gav Komiteens Beslutning om en ny Konkurrences Afholdelse Anledning til en Drøftelse, hvorunder et enkelt Medlem gjorde den Betragtning gjældende, som fandtes udførlig begrundet i det medfølgende Mindretals Votum, at man formentlig burde opgive det tidligere vedtagne Æmne og istedetfor vælge et af de i Skrivelsen fremsatte. Ved Afstemningen erklærede imidlertid samtlige Konsistoriums øvrige Medlemmer sig imod dette Forslag, idet de ikke paa nogen Maade kunde anerkjende Berettigelsen af de mod den tidligere vedtagne Opgaves kunstneriske Forsvarlighed anførte Grunde, hvorfor det blev overflødigt at komme ind paa en Kritik af de, istedetfor den vedtagne, foreslaaede Opgaver. Samtlige Konsistoriums Medlemmer med Undtagelse af det nævnte Mindretal bifaldt derfor Komiteens Beslutning om at indstille til Ministeriet, at der blev udskrevet en ny Konkurrence om samme Æmne; men da Resultatet af den sidste Konkurrence havde været saa tarveligt, havde Konsistorium tillige overvejet, om der ikke kunde findes en Form, som maatte muliggjøre et mere tilfredsstillende Udfald. Det turde være Konkurrencens mere højtidelige Afholdelse med den offentlige Udstilling, Bedømmelse o. s. v., som holdt mere fremragende Kunstnere fra at deltage i den, da de ikke vilde udsætte sig for Muligheden af et Nederlag i en saadan publik Kappelstrid. Hvis

derfor Konkurrencen indrettedes paa en mere stilfærdig Maade, idet der skete Henvendelse til forskjellige kompetente Kunstnere med Forespørgsel, om de ikke maatte have Lyst til at udarbejde en Skizze, som saa Komiteen kunde se paa og bedømme, vilde det jo i alt Fald være et Spørgsmaal, om det ikke kunde naaes at faae mere fremragende Kræfter til at beskæftige sig med Opgaven, hvilket forsaavidt dog maatte være Maalet for al Konkurrencens Indretning, som aabenbart Festsalens Malerier helst maatte vise Samtidens bedste Kræfter. Under alle Omstændigheder vilde Komiteen finde det ønskeligt, at der forinden den nye Konkurrencens Udskrivning blev udfoldet Bestræbelser for at virke hen til nye Kræfters Deltagelse i Konkurrencen og dennes eventuelle Indretning saavidt muligt med Tilvejebringelse og Lettelse af en slig Deltagelse for Øje. Konsistorium tilføjede i denne Henseende, at en af de Kunstnere, paa hvem Opmærksomheden havde været henvendt, næppe kunde antages at ville tage det opstillede Æmne op til Behandling, hvorimod en anden Kunstner, efter hvad der var et Medlem af Konsistorium bekendt, havde betydelig Lyst til at forsøge sig paa Opgaven; og lignende forudgaaende Henvendelser til andre Kunstnere turde maaske ogsaa foranledige deres Deltagelse. Forsvarligheden for ikke at sige Nødvendigheden af den Slags Skridt og eventuelt efter deres Udfald forandret Indretning af den nye Konkurrence fandt formentlig sin fyldestgørende Grund i hvad der foran var anført om den sidste Konkurrencens uheldige Udfald, som turde vise, at man i det foreliggende Tilfælde vanskelig kunde blive staaende ved et offentligt Udbud og saa nøjes med en fuldstændig Passivitet i Henseende til Besvarelsen af det afgjørende Spørgsmaal, om Nogen maatte ville konkurrere, og hvem det i bekræftende Fald blev.

Konsistorium indstillede derhos, at der tildeltes Genremaler Rosenstand den ene af de udsatte Premier à 1000 Kr.

Professor, Dr. theol. H. Scharling bemærkede i sit *Mindretals - Votum* Følgende: Han havde i sin Tid i Forening med det øvrige Konsistorium indstillet Forslag om Valg af en holbergsk Komediescene til Dekoration af Universitets Festsal, men var senere bleven tvivlrædige overfor dette Æmne, og den nys stedfundne Konkurrence havde gjort hans Tvivl til Vished om Uholdbarheden af dette Æmne og Ønskeligheden af at vælge et andet. Han udbad sig derfor Tilladelse til, efterat have fremsat sine Betænkeligheder overfor det engang valgte Æmne, at maatte gøre Forslag til et nyt, som var aandelig beslægtet med hint, men frembød bedre Vilkaar for en heldig Løsning.

Den stillede Opgave led under den Hovedmangel, at der af den krævedes en dobbelt Illusion, hvad der for Maleriets Vedkommende maatte betragtes som næsten uløseligt. Holberg skulde nemlig fremstilles som virkelig Person, de andre i Skuespillerroller, altsaa som fingerede Personer. For at komme ud over denne Vanskelighed maatte Maleren enten stille Holberg udenfor Handlingen, hvorved han blev tør og kjedelig, eller give ham Del i Actionen, men da vilde Holberg af Tilskueren blive holdt for en af Acteurerne i Komeden, saa meget mere som han bar samme Tidsalders Kostume. Det vilde da ogsaa ses, at de tre udstillede Malerier vare

strandede netop paa disse to Klipper, og det Samme vilde upaatvivlelig gjentage sig ved et nyt Forsøg. Hertil kom endnu den anden store Vanskelighed at fremstille komiske Figurer i en Solennitetssal, der efter sin Natur skulde stemme Sindet højtidsfuldt. Et saadant Maleri turde let blive skjæmmende for hele den øvrige Sal. Maleren Bloch var i Fremstillingen af den larmende Pøbel paa Billedet af Hans Tausen vistnok gaaet til den yderste Grænse — udover denne burde man ikke gaa.

Man kunde undgaa de nævnte Vanskeligheder ved f. Ex. at lade Holberg læse en af sine Komedier op i en Kreds af Datidens berømte Mænd, men her manglede det historiske Grundlag: det var bekjendt, at hans lærde Kolleger ikke saae med gunstige Øjne paa hans komiske Muses Frembringelser. Imidlertid kunde man ved at forfølge den sidste Tanke længere ned i Tiden træffe et særdeles heldigt Æmne.

Forlod vi nemlig Holberg og gik til Danmarks anden store Digter, Øhlenschläger, da var det bekjendt, at denne foruden al sin øvrige Alladdinslykke ogsaa havde det store Held allerede i sin Ungdom at blive indført i en Kreds af højtbegavede Mænd og Kvinder. Det var vistnok i Særdeleshed sit nære Venskab med det berømte Brødrepar Ørsted, han kunde takke herfor. Navnlig var A. S. Ørsteds Hus i hine Aar Samlingsstedet for fremragende Personligheder, og der kunde herved vindes et Billede af Danmarks største Jurist, hvad der maatte anses for ønskeligt for Universitetet. Som et ypperligt malerisk Æmne skulde han fremdrage »Den første Oplæsning af Tragedien Hakon Jarl i A. S. Ørsteds Hjem«. Nærmere Meddelelser herom havdes af Samtidige (jfr. Øhlenschlägers Erindringer II S. 37—44, Udg. 1850, Mindeblade om Øhlenschläger ved C. L. N. Mynster S. 50—51 (1879) og Efterladte Breve til J. P. Mynster S. 17 (1862)). Oplæsningen, der skete ved M. Rosing, vakte en overordentlig Begejstring i den udmærkede Tilhørerkreds, hvad der ikke kunde undre: det var Aarhundredets nye Sol, der i al sin straalende Glans hævede sig over den aandelige Synskreds. Thi hvad Holberg var for det attende Aarhundrede, det blev Øhlenschläger for det nittende: hans Romantik behersker ikke alene Digtekunsten, men paatrykker Danmarks politiske og kirkelige Udvikling i vort Aarhundrede sit afgjørende Præg. Blandt de Tilstedeværende ved hin Oplæsning kunde foruden Brødreparret Ørsted, der vel burde være Hovedpersoner i Billedet, nævnes Digterens Nærmeste, hans gamle Fader, hans Søster Sophie (gift med A. S. Ørsted), hans Brud, Christiane Heger, dengang i sin fagreste Ungdomsskønhed, og hendes Søster Kamma Rahbek. De Sidstes Tilstedeværelse maatte betragtes som en stor Vinding for Maleriet, ikke alene i dekorativ Henseende, men ogsaa reelt som Repræsentanter for de danske Kvinder. Naar man i Solennitetssalen vilde give en Fremstilling af Danmarks Aands- og Kulturliv, burde Kvinderne ikke helt udelukkes, eftersom de havde haft en meget væsentlig Andel deri, om end ganske vist paa en anden Maade end Mændene.

En Indvending kunde rejses mod det foreslaaede Æmne, nemlig at Øhlenschläger ikke selv var tilstede. Dette turde dog være mindre væsentligt, da Hovedvægten faldt paa den forsamlede Vennekreds med dens store aandelige Notabiliteter. Imidlertid kunde Æmnet dog ogsaa henlægges et Par Aar senere, idet man lod den fra Udlandet hjemkomne Digter selv læse et af

sine Digtværker højt i en Vennekreds, hvorved der kunde faaes Lejlighed til at medtage andre af Datidens kjendte Personligheder f. Ex. Grundtvig og Sibbern (jfr. Sibberns Breve Side 5, Udg. 1866).

Professor Scharling foreslog derfor, at man i Betragtning af den stedfundne Konkurrences uheldige Udfald forlod Holberg-Æmnet, og istedetfor fremsatte Æmnet: »Tragedien Hakon Jarl oplæses første Gang i A. S. Ørstedes Hjem«, subsidiært »Øhlenschläger oplæser et af sine Digtværker i en Vennekreds, der er samlet i A. S. Ørstedes Hjem«. Om det sidstnævnte Æmie valgtes, maatte det selvfølgelig nærmere angives, hvilke af Datidens Personligheder man ønskede medtage.

Under 16de Marts 1891 bifaldt *Ministeriet* Konsistoriums Indstilling angaaende en ny Konkurrence paa den af Konsistorium foreslaaede Maade, og at der tildeltes Genremaler Rosenstand en Præmie paa 1000 Kr.

Da det imidlertid viste sig, at fornævnte Modifikationer i den eventuelle Konkurrences almindelige offentlige Karakter i det foreliggende Tilfælde ikke vilde faae nogen praktisk Betydning,* blev der efter Konsistoriums Indstilling i Maj s. A. udstedt en ny Indbydelse til Konkurrence, hvori Fristen til Indsendelse af Konkurrencearbejderne sattes til den 2den Januar 1892. Det bestemtes derhos, at Udstillingen af Arbejderne istedetfor 14 Dage skulde begrænses til 8 Dage.

Ved Fristens Slutning indkom der Arbejder fra følgende Malere: Professor L. Frølich, H. P. Lindeburg, Osc. Mathiesen og Vilh. Rosenstand.

Bedømmelseskomiteen, hvori Kirke- og Undervisningsminister, Dr. juris Goos indtraadte som Formand istedetfor Kammerherre Scavenius og Professor Exner istedetfor Professor Vermehren, der var syg, afgav efter sit Møde den 17de Februar 1892 en Indstilling til Konsistorium, der gik ud paa, at ingen af Konkurrenterne havde præsteret et Arbejde, som fuldt tilfredsstillede, og som kunde anbefales til uforandret Udførelse, at man dog ikke kunde anbefale flere Konkurrencer, men at Komiteen indstillede, at der blev givet Rosenstand Tilsagn om, at han under den Betingelse, at han leverede en ny Skizze i Tegning af Holbergfiguren som aktiv Hovedperson, der vandt Bedømmelseskomiteens Bifald, vilde faae Udførelsen af den første af ham indsendte Skizze overdraget til Udførelse i fuld Størrelse i Salen.

Genremaler Rosenstand indsendte strax efter en ny Skizze til fornævnte Maleri, med Hensyn til hvilken Komiteen udtalte, at samtlige dens Medlemmer vare enige i, at Billedet havde vundet meget, og at navnlig Holbergfiguren stod langt over den tidligere. Billedet virkede derhos langt behageligere i Farven, og der var i det Hele en Ro og Skjønhed over dette Billede, som det andet manglede. Komiteen maatte derfor betragte den nu indsendte Skizze som en heldig Løsning af Opgaven, og da der herved var givet en Udsigt, som det tidligere Billede manglede, til, at Rosenstand vilde male et i enhver Henseende godt Billede, tog Komiteen ikke i Betænkning at indstille, at det overdroges ham at udføre Billedet i Universitetets Festsal, samt at der blev tildelt Malerne, Professor Lorenz Frølich og Oscar Mathiesen hver en Præmie paa 1000 Kr.

Konsistorium sluttede sig i Skrivelse af 17de Marts 1892 til Ministeriet til Komiteens Indstilling, som under 19de s. M. bifaldtes af Ministeriet.

Genremaler Rosenstand har derefter i Sommeren 1892 udført Billedet i Festsalen.

2. Universitetets Landsbykirker.

a. *Anlæggelse af en Assistentskirkegaard til Sæby Kirke.*

Under 12te Juni 1892 modtog Konsistorium Indberetning fra Universitetets Kvæstor om, at der i Kirkesynet for 1891 over den Universitetet tilhørende Kirke i Sæby var blevet indført Følgende: En Udvidelse af Kirkegaarden maatte betragtes som fornøden i en ikke fjern Fremtid, men da en saadan ikke vilde kunne foregaa i Kirkegaardens umiddelbare Nærhed undtagen ved Indlemmelse i samme af en Plads, der hidtil var bleven benyttet som Holdeplads og vanskeligt vilde kunne undværes som saadan, maatte der tænkes paa en Plads til en Assistentskirkegaard, og Synet kunde derfor kun udtale sin Billigelse af, at der af Kirkeejeren var indkjøbt en Plads ved Buerup Kirke til saadant Brug, og som havde været at faae tilkjøbs paa antagelige Betingelser. Kvæstor bemærkede, at Synet herved havde for Øje, at han efter Omstændighederne havde fundet det rettest, at der blev sikret Sæby den fornødne Jord til en Assistentskirkegaard. Han tilføjede, at det hidtil som Holdeplads benyttede Areal ved Kirkegaarden var bebygget, saaledes at Beboeren havde fungeret som Ringer og Graver og iøvrigt havde haft det fornødne Tilsyn ved den borte fra selve Sæby beliggende, isolerede Kirke og Kirkegaard. Denne Bygning vilde derfor ikke blot vanskeligt kunne undværes for Kirken, men den saaledes bebyggede Holdeplads, der med sit lille Areal kun for kort Tid vilde afhjælpe Manglerne af Jord til Gravsteder, vilde alene kunne erhverves med uforholdsmæssig Bekostning. Det Jordstykke, han i 1891 havde afkjøbt Hofjægermester, Greve Bernstorff til Katstrup, var paa Grund af sin Størrelse, 7180 □ Alen, for en lang Fremtid tilstrækkeligt til at være en Assistentskirkegaard for det store Sæby Sogn, og dets Beliggenhed ved det af en Privatmand til Sognet skjænkede Kapel i Buerup vilde være heldig for den Del af Menigheden, der hidtil havde haft en lang Vej til Sognets eneste Kirkegaard ved Sæby. Heller ikke vilde Rettighederne til bestaaende Gravpladser paa den gamle Kirkegaard træde hindrende ivejen for Benyttelsen af Assistentskirkegaarden, eftersom der under Mangelen af Plads paa den gamle Kirkegaard allerede længe af Kirkeværgen var taget Plads til nye Grave, hvor den kunde findes, uden synderlig Hensynstagen til sædvansmæssige Rettigheder for bestemte Gaarde til bestemte Gravpladser. Det indkjøbte Jordstykkets Beliggenhed og Form vilde kunne ses af det medfølgende Udstykningskort, og Distriktslægen havde i den vedlagte Erklæring udtalt, at Jordstykket laa i en passende Afstand fra menneskelige Boliger samt luftigt og frit, da Terrænet var noget højere end de tilstødende Marker, at Jordsmonnet tilmed var af nogenlunde porøs Beskaffenhed, og at derfor dette Jordstykke i enhver Henseende opfyldte de Betingelser, som i den offentlige Sundhedsplejes Interesse burde stilles til en Kirkegaard. At endelig Betingelserne for Kjøbet havde været antagelige vilde ses deraf, at de erhvervede 7180 □ Alen vare betalte med 514 Kr. 28 Ø., altsaa med $7\frac{1}{6}$ Øre pr. □ Alen, medens det til den forestaaende Udvidelse af Kirkegaarden ved den Soro Akademi til-

hørende Kirke i Nidløse ved Loven om Tillægsbevilling for 1891—92 var bleven paaregnet til en Pris af 50 Øre pr. □ Alen, uagtet ogsaa her det til Udvidelsen fornødne Jordstykke paatænkte udtaget paa aaben Mark. Kvæstor bemærkede derhos, at medens der fra 1848 til 1879 ikke saaes at være indbetalt noget Beløb i Universitetets Kasse for Indhegning af Gravsteder paa Sæby Kirkegaard, var der siden 1880 herfor indkommet et Beløb af ialt 527 Kr. 75 Ø., altsaa paa lidt nær den fornævnte Kjøbesum for Jord til en Assistentskirkegaard, hvorved rigtignok var at bemærke, at den egentlige Omkostning ved denne vilde bestaa i Udgiften til dens Indhegning. Da Gravertjenesten ogsaa ved den eventuelle Assistentskirkegaard kunde ventes udført uden Vederlag fra Kirkens Side, vilde den ved Anlæget indtraadte Forøgelse i dennes aarlige Udgift væsentlig komme til at bestaa i passende Forhøjelse i Kirkeværgens aarlige Lønning, hidtil 20 Kr., og af Udgiften til Kirkegaardens Vedligeholdelse, hidtil ligeledes 20 Kr.

I Henhold til Kvæstors Forslag indstillede Konsistorium under 17de Juni 1892 til Kirke- og Undervisningsministeriet, at Ministeriet vilde bevilge Anlæggelsen af en Assistentskirkegaard for den Universitetet tilhørende Sæby Kirke, saaledes at der meddeltes Approbation paa det under 30te April 1891 stedfundne Indkjøb hertil af et Jordstykke af den hidtil af Hofjægmester, Greve Bernstorff til Peder Jensen udlejede Jordlod ved Buerup Kapel i Sæby Sogn, nemlig et Indkjøb af 80 Alen i Øst og Vest, regnet fra Laagen til Præstebygningens Have nedad forbi Kapellet, og 90 Alen i Nord og Syd, regnet $1\frac{1}{2}$ Alen fra Hegnet om Kapelpladsen, at overtage fra den 1ste Maj 1891, for en Kjøbesum, à 1000 Kr. pr. Td. Land, af 514 Kr. 28 Ø., at udrede af Universitetets Konto 10, Forskjellige løbende og ekstraordinære Udgifter, for 1891—92, samt at Bygningsinspektøren i Forbindelse hermed maatte blive anmodet om at indkomme med Overslag over Indhegningen af den nye Kirkegaard, og forsaavidt det maatte være fornødent, over Terrænets Opfyldning og Planering, for at et Forslag til den paagældende Bevilling kunde blive optaget paa Finanslovsforslaget for 1893—94, medmindre det nu forestaaende Syn maatte anse Anlæggelsen af en Assistentskirkegaard for nødvendig allerede i Finansaaret 1892—93, saaledes at Arbejdets Udførelse paa forventet Tillægsbevilling for samme Finansaar deraf maatte blive en Følge.

Konsistorium meddelte derhos senere, at Kvæstor havde indberettet, at Synet ikke havde ansét Anlæggelsen af Kirkegaarden nødvendig i Finansaaret 1892—93.

Under 22de August 1892 bifaldt Ministeriet Anlæget af fornævnte Kirkegaard og approberede det stedfundne Indkjøb af det nævnte Jordstykke paa fornævnte Vilkaar, samt meddelte, at det havde anmodet Bygningsinspektøren om at indsende Overslag m. m.

b. Andre Sager vedkommende Landsbykirkerne.

Efter Indstilling fra Eforus for Kontoen til Landsbykirkernes Forskjønnelse bifaldt Konsistorium under 9de September 1891, at der til Anskaffelse af Musikalier til Brug for Organisten ved den Universitetet tilhørende Sæby Kirke maatte anvendes et Beløb af c. 15 Kr., saaledes at denne Udgift blev afholdt af fornævnte Konto for Finansaaret 1891—92.

— I Henhold til Indstilling fra Eforus for Kontoen til Landsbykirkernes Forskjønnelse bevilgede Konsistorium i 1886, at der af fornævnte Konto for Finansaarene 1885—86 og 1886—87 maatte anvendes et Beløb af ialt 2200 Kr. til Udgifterne ved Anskaffelse af et nyt Varmeapparat i Faxe Kirke. Dette Beløb, der var blevet udbetalt Eforus, blev, da man endnu ikke var enig om Varmeapparatets Indretning, i 1887 af Eforus indbetalt i Universitetskvæsturen som et Depositum for den nævnte Konto til Anvendelse efter Konsistoriums nærmere Bestemmelse, jfr. Univ. Aarb. f. 1886—87 S. 195—96, en Foranstaltning, der under 7de Januar 1891 blev godkendt af Ministeriet.

I Skrivelse af 21de Oktober 1891 anholdt derefter Eforus om, at fornævnte Beløb, da en ny, og som det syntes tilfredsstillende Plan til Varmeapparatet var fremkommen, maatte anvendes i ovennævnte Øjemed. Konsistorium oplyste i Skrivelse af 7de November s. A., at Bekostningerne ved Varmeapparatets Anskaffelse og Anbringelse vilde medføre en Udgift af 2700—2800 Kr., hvoraf den Del, der oversteg fornævnte 2200 Kr., vilde blive afholdt af den til Bygningsvæsenets Disposition staaende aarlige Vedligeholdelsessum, samt indstillede, at sidstnævnte Beløb maatte anvendes til Udgifterne ved Anskaffelsen og Anbringelsen af fornævnte Varmeapparat, overensstemmende med det indsendte af Ingeniør Ramsing udarbejdede og af Bygningsinspektøren anbefalede Forslag.

Ministeriet bifaldt under 17de November s. A. Konsistoriums Indstilling.

— Under 19de Februar 1892 bifaldt Konsistorium, at der af et Beløb paa 400 Kr., som i 1882 var blevet indsat i Sparekassen for Kjøbenhavn og Omegn til Afholdelse af Udgifter ved Reparationer af Varmeapparatet i Taarnby Kirke, jfr. Univ. Aarb. f. 1881—82 S. 320, maatte udbetales 94 Kr. 75 Ø. til en Hovedreparation paa Røgkanalerne ved fornævnte Varmeapparat.

— Efter Indstilling fra Eforus for Kontoen til Landsbykirkernes Forskjønnelse, bifaldt Konsistorium under 25de Maj 1892, at der af fornævnte Konto for Finansaaret 1892—93 dels maatte anvendes c. 100 Kr. til Opmalingen af den i Ledøje Kirke værende Tavle, hvorpaa Præsterækken kunde fortsættes, dels maatte udbetales 400 Kr. til Skolelærer Jørgensen i Hove til Udgivelsen af den af ham med 4 Afbildninger forsynede Fremstilling af nævnte Kirkes og dens Gejstligheds Historie, med Forpligtelse for ham til at afgive et Antal af 25 Exemplarer af dette Skrift til Universitetet. Skriftet »Ledøje før og nu« udkom i Oktober 1892.

3. Restaurering af Portrætmalerier og Portrætbuster i kirurgisk Akademis Bygning.

Under 22de Oktober 1891 indstillede Konsistorium til Kirke- og Undervisningsministeriet, at der paa Finanslovforslaget for 1892—93 maatte blive optaget et Beløb af 731 Kr. til Restaurering af de Portrætmalerier og Buster, der findes i kirurgisk Akademis Bygning. Det lægevidenskabelige Fakultet havde i denne Anledning bemærket, at disse Kunstværker, der vare af Interesse for en Side af Landets Kulturhistorie, allerede delvis bare

saa betænkelige Spor af Tidens Paavirkning, at det formentlig ikke vilde være rigtigt længere at opsætte deres Restaurering, saa meget mere som nogle af dem kun fandtes i de i kirurgisk Akademi opstillede Exemplarer. Efter de medfulgte Overslag vilde Restaureringen af Malerierne (16) beløbe sig til 252 Kr. foruden 79 Kr. for Istandsættelse og Forgyltning af Rammer, samt Forming og Afstøbning af Gibsbusterne, 5 Stk., til 400 Kr.

Forslaget blev stillet ved 2den Behandling i Folkethinget af Finanslovforslaget for 1892—93, blev bevilget af begge Rigsdagens Thing og optaget paa Ministeriets Budget for Finansaaret 1892—93.

4. Asfalteringen af St. Pederstræde udfor den derværende Auditoriebygning.

Under 15de Oktober 1891 indberettede Konsistorium til Ministeriet, at det, efterat Auditorierne i Bygningen i St. Pederstræde vare tagne i Brug, havde vist sig, at den i Gaden stedfindende Vognfærsel var til stor Gene for Forelæsningerne, navnlig de theologiske, hvor Tilhørerne paa de bagerste Bænke paa Grund af Støjen fra Gaden ofte ikke kunde høre Docenten. Denne Gene gjorde sig i langt højere Grad gjældende, end da Bygningen benyttedes af Lærestalten, idet Auditorierne vare blevne større og Tilhørerantallet var langt betydeligere.

Konsistorium ønskede derfor meget, at der kunde raades Bod herpaa, og da dette kun kunde ske paa varig Maade ved den tilstødende Gadestrækningens Asfaltering, havde det søgt Underretning om, hvilke Udgifter der vilde medgaa hertil. Efter Oplysninger fra Magistraten vilde en Asfaltering af St. Pederstræde udfor Auditorierne og paa den ene Side hen til Larslejstræde og paa den anden Side i en Strækning af c. 14 Alen fra Auditoriebygningen medføre en Udgift af c. 6400 Kr. foruden 1000 Kr. til Omlægning af Vand- og Gasledninger. Vedligeholdelsesudgifterne vilde stille sig saaledes, at der i de første 3 à 5 Aar Intet betaltes og i de næste Aar c. 157 Kr. aarlig. For Vaskning og Sandstrøning maatte endvidere strax paa regnes en aarlig Udgift af 60 Kr. Endelig oplystes det, at Asfalteringen vilde kunne udføres inden Vinterens Komme, saafremt Universitetet strax maatte bestemme sig til at afholde ovennævnte Udgift.

Paa Grund af det til Udførelsen af fornævnte Foranstaltning fornødne store Beløb fandt Ministeriet ikke Anledning til at lade Udgiften afholde paa forventet Tillægsbevilling for Finansaaret 1891—92, men stillede Forslag om Bevilling for Finansaaret 1892—93.

Forslaget blev bevilget af begge Rigsdagens Thing, og Asfalteringen har derefter fundet Sted i Sommeren 1892. Udgifterne beløb sig til 6258 Kr. 11 Ø., nemlig for Asfalteringen m. m. 5568 Kr. 26 Ø., for Omlægning af Gasledninger 190 Kr. og for Omlægning af Vandledninger 499 Kr. 85 Ø.

Forinden Asfalteringen fandt Sted, blev fornævnte Gadestrækning med Politiets Billigelse belagt med Bark.

5. Salg af 2 Herlev Kirke tilhørende Fæstehuse.

Fra Universitetets Kvæstor modtog Konsistorium under 22de September 1891 en Skrivelse med Bilag angaaende forskellige Andragender om Kjøb af de Universitetets Kirke i Herlev tilhørende Fæstehuse Matr. 56, 58 og 59 i Herlev By og Sogn.

Kvæstor bemærkede, at det førstnævnte Hus ønskedes tilkjøbs af Fæstersken, men han fraraadede Salget, da Husets Beliggenhed i umiddelbar Nærhed af Herlev Kirkegaard gjorde det egnet til at anvendes til en Udvidelse af denne, og han foreslog derfor Spørgsmaalet om dets Afhændelse udsat, indtil det blev fæsteledigt. De sidstnævnte 2 Huse, Matr. 58 og 59 havde Gladsaxe—Herlev Sogneraad i 1859 udtalt Ønske om at faae tilkjøbs til Brug ved en ny Skolebygnings Opførelse i Herlev, men da Husene ikke dengang vare fæsteledige, blev Sagen stillet i Bero, idet Sogneraadet anmodede om at maatte faae Husene tilkjøbs, naar Fæsteledighed indtraadte. Ved Fæsterens Enkes Død havde Sogneraadet fornyet sit Andragende om at købe Husene, hvis Grunde vare skyldsatte for Hartkorn henholdsvis 1 Alb. og $\frac{1}{2}$ Alb. og havde et Areal af henholdsvis c. 800 □ Alen og c. 500 □ Alen, og som Kjøbesum for begge Husene havde Sogneraadet tilbudt 500 Kr. Et lignende Tilbud var modtaget fra Mælkeforpagter Lars Christiansen af Herlev. Da Husene Matr. Nr. 58 og 59 paa Grund af deres Beliggenhed ikke kunde benyttes til Kirkegaardens Udvidelse, var der Intet til Hinder for deres Afhændelse. Kvæstor anbefalede derfor at modtage Tilbudet fra Sogneraadet, da dette vilde benytte Husene til Udvidelse af Skolepladsen, dog saaledes at der ved Salget blev lagt den Servitut paa Husenes Grunde, at de kun maatte benyttes af Kommunens Skolevæsen, ligesom han efter den nuværende Ordning af Universitetets Stilling i økonomisk Henseende ansaa det for rigtigst, at der af Kommunen, istedetfor en kontant Kjøbesum af 500 Kr., forlangtes ydet et aarligt Vederlag af 20 Kr. Denne Ordning var Kommunen gaaet ind paa, ligesom paa at betale Fæsteafgiften af Ejendommene for Aarene 1885—90 à 14 Kr. aarlig, ialt 84 Kr.

Endelig bemærkede Kvæstor, at det vel ved Bortarvefæstningen i Aaret 1835 til Herlev Sogns Skolevæsen af Kirkehuspladsen, nu Matr. Nr. 57, blev forudsat, men dog ikke i Skjødet udtrykkeligt optaget, at den vedblivende alene skulde være til Benyttelse for Skolevæsenet. Da det var i høj Grad i Kirkens Interesse, at denne Plads fremdeles som hidtil alene blev anvendt til Gymnastikplads samt Holdeplads for Kirkesøgende, fordi Hovedindgangen til Kirkegaarden var ud til denne Plads, som skilte Kirkegaarden fra Landevejen, havde Kvæstor ansét det for rigtigst at benytte Lejligheden til at faae Pladsens nuværende Anvendelse fastslaaet som servitutmæssig Forpligtelse.

I Henhold til Kvæstors Forslag indstillede Konsistorium under 14de Oktober 1891 til Kirke- og Undervisningsministeriet:

a. at det maatte tilkjendegives Fæstersken af det til Universitetets Kirke i Herlev hørende Hus Matr. Nr. 56 af Herlev By og Sogn og Mælkeforpagter Lars Christiansen, at deres Andragender om Kjøb af henholdsvis

det nævnte Hus og af de til den ommeldte Kirke endvidere hørende Huspladser, Matr. Nr. 58 og 59 af nævnte By og Sogn ikke kunde bevilges;

b. at de ommeldte Huspladser Matr. Nr. 58 og 59 maatte overdrages Gladsaxe-Herlev Sogneraad i Arvefæste, saaledes at Sogneraadet afholdt alle med Overdragelsen forbundne Omkostninger, og iøvrigt paa følgende Vilkaar;

1. at der af Kommunens Kasse ved hvert Aars Udgang svarede til Universitetet, fra 1ste Januar 1891 at regne, en Arvefæsteafgift af 20 Kr., hvilende paa Huspladserne i Forhold til deres Hartkorn, nemlig med 13 Kr. 33 Ø. paa Matr. Nr. 58 og med 6 Kr. 67 Ø. paa Matr. Nr. 59;

2. at der endvidere af Kommunens Kasse ydedes Universitetet et Beløb svarende til den tidligere af Huspladserne præsterede aarlige Fæsteafgift 14 Kr., regnet fra 1ste Januar 1885 — 31te December 1890, altsaa ialt 84 Kr.;

3. At Huspladserne kun maatte benyttes af Herlev Sogns Skolevæsen;

4. at Kommunen ved en Deklaration, der blev at tinglæse paa dens Bekostning, vedtog, at den af Universitetet til Herlev Sogns Skolevæsen ved Skjøde af 22de September 1835 bortarvefæstede, nu under Matr. Nr. 57 af Herlev for Hartkorn 1 Alb. skyldsatte Hus- og Haveplads ikkun maatte anvendes til Gymnastikplads samt Holdeplads for Kirkesøgende.

Ministeriet bifaldt under 22de Oktober 1891 denne Indstilling.

6. Udgifterne ved Universitetsfesten i Anledning af Drs. Majestæter Kong Christian IX's og Dronning Louises Guldbryllup.

Paa Finanslovforslaget for 1892-93 blev der paa Universitetets Udgiftspost 10 opført et Beløb af 4000 Kr. til Bestridelse af de ekstraordinære Udgifter ved ovennævnte Fest, idet det paaregnedes, at en Del af de sædvanlige Festudgifter vilde kunne afholdes af Konsistoriums Normalsum, da Universitetets Fest i Anledning af Hs. Maj. Kongens Fødselsdag i samme Aar ikke blev holdt. Beløbet blev bevilget af begge Rigsdagens Thing og optaget paa Ministeriets Budget for Finansaaret 1892-93. Udgifterne ved fornævnte Fest udgjorde 5862 Kr. 29 Ø., af hvilket Beløb 1862 Kr. 58 Ø., deraf 1319 Kr. 38 Ø. vedkommende Festskriftet og Resten som sædvanlige Udgifter ved den Fest, Universitetet holder i Anledning af Hs. Maj. Kongens Fødselsdag, blev afholdte af Konsistoriums Normalsum. Samtlige Festudgifter fordelte sig saaledes: Honorarer til Kantatens Forfatter og dens Komponist, Dirigent og Solosangere 1300 Kr., Studentersangforeningen 150 Kr. Nodeafskrivning og Leje af Lokaler til Prøver 140 Kr. 91 Ø., Orkestermusik 614 Kr. 50 Ø., Trykning af Festskriftet 924 Kr. 90 Ø., dets Indbinding og Heftning 394 Kr. 48 Ø., Trykning, Indbinding og Heftning af Kantaten 126 Kr. 43 Ø., Trykning af Indbydelseskort m. m. 48 Kr. 95 Ø., Opsyn og Rengjøring ved Prøver og Festen, Klokkeringning, Hejsning af Flag, Omdeling af Programmet, Porto m. m. 201 Kr. » Ø. Kjørsler 79 Kr., Skjærf til Mar-skaller 68 Kr. 40 Ø., Flytning af Kongestolen, Opførelse af Skillerum i Vestibulen, Nedtagning af Forpartiet i Vestibulen, Flytning af Stole, Borde og Bænke, Transport af Stole, Dekoration af Festsalen med Flag m. m. 561 Kr. » Ø., Dekoration af Vestibulen, Leje af Tæpper m. m. 876 Kr.

06 Ø., Anskaffelse af et malet Banner 140 Kr., forskelligt Malerarbejde 20 Kr. 66 Ø., Planter til Vestibulens Dekorering og Kranse 42 Kr., Leje af Laurbærtræer til Dekorering af Universitetstrappen 174 Kr.

7. Forskellige Sager.

Det ved Reskript af 8de Oktober 1883 anordnede kirkelige Raads Møder have, ligesom i de foregaaende Aar, været holdte i Konsistoriums Sal i September Maaned 1891. Møder bleve i samme Sal holdte i Januar og Februar 1892 af de af Kirke- og Undervisningsministeriet nedsatte Kommissioner til at tage det af Kirkeraadet udarbejdede Forslag til forandrede Bestemmelser angaaende Naadensaaret i Landsbykald og Spørgsmaalet om en forbedret Indretning af Landsbypræsteembedernes Bygningsvæsen under Overvejelse.

— Rigsdagens Aabningsmøder i Oktober 1891 og i Maj 1892 fandt Sted i Universitetets Festsal.

— Det 14de skandinaviske Naturforskermøde holdt sit Aabningsmøde den 4de Juli 1892 i Universitetets Festsal.

— Universitetets Festsal og nogle Auditorier paa Universitetet samt Auditorierne i St. Pederstræde bleve benyttede ved Afholdelsen af det fjerde nordiske Filologmøde i Dagene den 18de—21de Juli s. A.

— Studenterforeningen har, som sædvanlig, faaet overladt Festsalen til Afholdelse af Koncerter.

— Under 2den Juli 1892 indberettede Konsistorium til Kirke- og Undervisningsministeriet i Anledning af et til Erklæring modtaget Andragende, hvori den tekniske Forening anholdt om midlertidig til Benyttelse til Læsestue at maatte faae overladt et Lokale enten i Universitetets Bygning i Studiestræde eller om nogen Tid i de af det kemiske Laboratorium og det mineralogiske Museum dengang benyttede Bygninger, at Universitetet selv vilde have Brug for samtlige Lokaler saavel i Studiestræde som i det daværende mineralogiske Museum, hvorhos Konsistorium bemærkede, at det vilde indsende nærmere Indstilling om Benyttelsen af Lokalerne i det kemiske Laboratoriums Bygning.

— Efter Konsistoriums Anmodning foretog Bygningsinspektøren, Professor W. Petersen i April 1892 en Undersøgelse af Universitetets Festsals Galleris Bæreevne. Han erklærede, at naar Antallet af Personer begrænsedes til det sædvanlige ved Festerne, vilde der være fuld Betyggelse for, at Galleriet ikke led Overlastning.

— Ved Skrivelse af 22de August 1892 bifaldt Ministeriet, at Universitetets Udgiftspost 5 a, Udgifter ved Konsistorium, for Finansaaret 1891—92 maatte overskrides med et Beløb af 336 Kr. 81 Ø. Overskridelsen hidrørte væsentligt fra forøgede Udgifter til Trykning, Skrivematerialier og Bogbinderarbejde.

— Paa Universitetets Inventarielkonto opførtes efter Konsistoriums Indstilling paa Finanslovforslaget for Finansaaret 1892—93 ekstraordinært 929 Kr. til Anskaffelse og Fornyelse af forskellige Inventariegenstande til Universitetsbygningen og 5000 Kr. til Anskaffelse af Inventarium til Brug i Universitetets forskellige Kontorer, naar de efter Universitetskvæsturens

Fraflytning fra dens Lokaler i Kommunitetsbygningen henlagdes til disse Lokaler. I førstnævnte Henseende bemærkede Konsistorium, at det ved Universitetets Examiner, Disputatser m. m. benyttede Inventarium var i en meget slet Forfatning, idet der som Borde kun havdes nogle gamle umalede Plader, hvilende paa umalede Bukke, og til Brug for Examinatorerne og Censorerne nogle gamle, højst umagelige Stole, ligesom ogsaa de paa Universitetet daglig benyttede Stole, der vare anskaffede for mindst 40 Aar siden, vare i en mere eller mindre daarlig Forfatning. Med Hensyn til Beløbet 5000 Kr. til Montering af Universitetets Kontorer, naar de henlagdes til Kvæsturens Lokaler, bemærkedes, at medens Lokalernes Omdannelse til den nye Brug ikke vilde kræve nogen særlig Bevilling, jfr Rigsdagstidende for 1890—91 Tillæg B. Sp. 1057—58, vilde en saadan ikke kunne undgaaes til Anskaffelse af nyt Inventarium til dem, da det i Universitetskontorerne værende Inventarium var mangelfuldt og desuden for Størstedelen ikke passede til de nye større Lokaler.

— Under 18de November 1891 bifaldt Ministeriet, at et Beløb af 300 Kr. udbetaltes Overlæge, Docent Dr. med. Bloch til Anskaffelse af et Fotografiapparat med Rekvisiter samt et Skab til Opbevaring af Præparater af Universitetets ekstraordinære Konto for Finansaaret 1891—92.

— Af samme Konto ere ligeledes følgende Udgifter afholdte:

For 2 Exemplarer af Berndorffs Vorlageblätter für archæologische Uebungen til Brug ved Professor, Dr. Ussings archæologiske Øvelser, 67 Kr. 68 Ø., Ministeriets Skrivelser af 24de Juni og 17de December 1891;

For Opstilling, Opsyn og Rengjøring i Anledning af Udstilling af Skizzer til et Maleri i Universitetets Festsal 47 Kr. 50 Ø., samt for Præparering af et Felt til samme Maleri, 62 Kr., Ministeriets Skrivelse af 28de April 1892;

For nye Ministerialbøger til Universitetets Landsbykirker, 576 Kr. 04 Ø., Ministeriets Skrivelse af 20de Februar 1892;

Udgifterne ved Kapningen af et i Universitetets kemiske Laboratoriums Baggaard staaende Træ, 84 Kr. 50 Ø., Ministeriets Skrivelse af 22de Februar 1892;

— Ved Skrivelse af 22de August 1892 bifaldt Ministeriet, at følgende Udgifter afholdtes af fornævnte Konto:

For Plantegninger og Beskrivelser af Professorgaarden i Kannikestræde, 60 Kr.;

Udgifter ved særligt Syn angaaende Varmeapparatet i Faxe Kirke, 14 Kr.;

For Trykning af en Adresse til Universitetet i Lausanne i Anledning af dets Indvielse, 29 Kr.;

Forskjellige Repræsentationsudgifter, 66 Kr.;

Kjøbesum i Anledning af Erhvervelse af Jord til Sæby Assistentskirkegaard 514 Kr. 28 Ø., jfr. foran S. 1158—59;

For Rydning af Træer paa Smørum Kirkegaard, 62 Kr.

— Ved Ministeriets Skrivelse af 15de December 1891 blev der paa forventet Tillægsbevilling for Finansaaret 1892—93 paa fornævnte Konto udbetalt et Udgiftsbeløb af 840 Kr., i Anledning af den nedsatte Kommission om Flytningen af det astronomiske Observatorium.

— Af fornævnte Konto blev der ved Ministeriets Skrivelse af 3die

November 1891 tillagt Bud Marcussen et Gratiale af 50 Kr. for Extraarbejde ved Indretningen af Universitetsbibliothekets nye Læsesal.

— Til 3die Behandling af Finanslovforslaget for 1892—93 blev der paa Kommunitetets Budget foreslaaet en ny Udgiftskonto (16): Til Undersøgelse af Dyrelivet i Farvandene omkring Island, 1200 Kr., jfr. Rigsdagstid. f. 1891—92 Tillæg B. Sp. 1141—44. Ministeriet bemærkede, at Indenrigsministeriets Konsulent i Fiskerisager, Kaptajn i Flaaden Drechel, havde foreslaaet, at der af den paa bemeldte Ministeriums Budget til Støtte for Forsøg paa Havfiskeriets Udvidelse bevilgede Sum i Finansaaret 1892—93 blev anvendt et Beløb af ca. 2600 Kr. til nærmere betegnede zoologiske Undersøgelser ved Kysten af Island, og at en Del af denne Udgift, i Analogi med tidligere lignende Tilfælde, blev søgt bevilget af Kirke- og Undervisningsministeriet. Ministeriet havde indhentet Erklæring fra Universitetets zoologiske Museum, der varmt havde anbefalet at benytte den foreliggende Lejlighed til ad planmæssig Vej at erhverve Kundskab om Dyrelivet i de islandske Farvande, som i denne Henseende vare lidet undersøgte i Sammenligning med de grønlandske og norske. Museumsraadet havde tillige udsæt en yngre Zoolog til Udførelsen af det paatænkte Hverv. Ministeriet bemærkede, at det efter det Oplyste ikke kunde se rettere, end at der her tilbød sig en Adgang til med forholdsvis ringe Udgift at udfylde en Løkke i Kjendskabet til de Danmark underlagte Farvande og kunde derfor tiltræde Museumsraadets Indstilling. Spørgsmaalet om Nødvendigheden af en gennem flere Aar fortsat Bevilling forelaa endnu ikke til Afgjørelse, og Ministeriet foreslog derfor, at der for Finansaaret 1892—93 blev bevilget 1000 Kr. til Udsendelse af en Zoolog — hvilket Beløb vilde afgaa i Indenrigsministeriets Udgifter til denne Sag — samt 200 Kr. til Apparater til de naturhistoriske Samlingers Opbevaring (Glas, Spiritus m. m.), der ifølge Museumsraadets Bemærkninger maatte søges anskaffede ved særlig Bevilling.

Forslaget blev bevilget af begge Rigsdagens Thing og optaget paa Ministeriets Budget for Finansaaret 1892—93. Da Indenrigsministeriet i 1893 udsendte en lignende Expedition, blev der paa Forslaget om Tillægsbevilling for 1892—93 søgt og bevilget et Beløb af 1200 Kr. i fornævnte Øjemed, jfr. Rigsdagstid. f. 1892—93 Tillæg B. Sp. 1569—70.

— Paa Finanslovforslaget for Finansaaret 1892—93 blev Professorinde Warnkes Pension, der var beregnet til 738 Kr. 93 Ø., foreslaaet forhøjet til 853 Kr. 93 Ø., det Beløb, den vilde have udgjort, hvis hendes afdøde Mand, der i December 1863 beskikkedes til ekstraordinær Docent i Farmakologi ved Universitetet og først i 1869 fik fast Ansættelse, havde erholdt denne strax, da han i 1863 knyttedes til Universitetet. Ministeriet bemærkede, at da Professor Warneke i sin Embedstid ved Siden af sine Embedsforretninger havde udøvet en omfattende Virksomhed i ulønnede offentlige Hverv, saaledes som et meget virksomt Medlem af det kongelige Sundhedskollegium og af forskellige Kommissioner angaaende farmaceutiske Sager, og hans Enke i et af Sundhedskollegiet anbefalet Andragende havde anholdt om en Forhøjelse af den hende tilkommende Pension, maatte Ministeriet anse det for billigt, at Pensionen blev forhøjet med det nævnte Beløb, 115 Kr., saaledes at den Omstændighed, at Professor Warneke i sin første Embedstid ikke havde fast Ansættelse, ikke fik nogen Betydning for Pensionens Størrelse.